

НАПРЯМИ ІНТЕГРАЦІЇ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ІНВАЛІДІВ У ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ РЕГІОНУ

Формування ринкового середовища в Україні, обтяжене демографічною кризою, вимагає нових підходів менеджерів підприємств та установ до розв'язання проблем кадрового забезпечення. Важливим резервом підвищення ефективності діяльності підприємств є залучення

Тому дослідження цього питання є актуальним.

За статистичними даними, станом на 1.01.2007 р. в Кіровоградській області налічувалося 50157 інвалідів, або майже 2,1% загальної чисельності громадян цієї категорії в Україні. Водночас, чисельність інвалідів у розрахунку на 1000 населення в області є вищою, ніж у Дніпропетровській, Закарпатській, Запорізькій, Луганській, Миколаївській, Тернопільській, Херсонській областях.

Обмежені фінансові можливості підприємств регіону стосовно створення спеціалізованих робочих місць для осіб з інвалідністю не дозволяють використовувати трудовий потенціал цієї категорії людей повною мірою, залучати їх до висококваліфікованої праці.

Аналіз видів вакантних спеціальних робочих місць, які найчастіше пропонують для осіб з обмеженими фізичними можливостями базові центри зайнятості Кіровоградської області, свідчить про те, що, як правило, вони не потребують високої кваліфікації, і, відповідно рівень оплати праці у представників цих професій є низьким. Крім того, в багатьох випадках незалежно від складності виконуваної роботи, роботодавці пропонують мінімальну заробітну плату. Так, середньомісячна заробітна плата за вакансіями бухгалтера, манікюрниці, медичної сестри, охоронника, підсобного робітника, продавця, слюсаря-ремонтника, які пропонуються для осіб з

обмеженими фізичними можливостями, станом на початок 2008 р. становила 515 грн., що складає 87% прожиткового мінімуму¹.

Проблема набуття освіти та професійної підготовки для інвалідів є дуже гострою, оскільки особи з обмеженими фізичними можливостями не мають доступу до інформації про показання і протипоказання прийому до освітніх установ: більшість (за нашими дослідженнями близько 98%) з них не володіють достатнім обсягом знань про вибрану професію і умови її праці. Крім того, освітні установи не пристосовані для інвалідів, чий психосоматичні можливості вимагають особливої інфраструктури приміщень, спеціального устаткування учбових місць і спеціальної методики навчання. Зважаючи на це, коло професій, яких можуть набувати особи з обмеженими фізичними можливостями, звужується та суб'єктивно формуються протипоказання для прийому до освітніх установ.

Виходячи з викладеного пропонуємо такі напрямки інтеграції трудового потенціалу інвалідів в економіку регіону:

по-перше, надавати в оренду майно (будівлі, основні фонди, транспорт) з правом викупу у власність; сприяти в наданні приміщень підприємствам, створених інвалідами через регіональні фонди держмайна;

по-друге, створити на регіональному рівні структури нового типу, які мають об'єднати функції реабілітаційно-виробничі, освітні та наукові;

по-третє, надавати допомогу з боку держави та місцевих органів влади у отриманні замовлення на виготовлення продукції;

по-четверте, поряд із квотуванням робочих місць для інвалідів запровадити для підприємств, які сприяють отриманню освіти, набуття професії та працевлаштовують осіб з інвалідністю понад норму, заходів стимулюючого характеру, зокрема звільняти від оподаткування частину прибутку підприємців, які працевлаштовують осіб з інвалідністю у розмірі 1% за кожний понаднормовий 1% працевлаштованих інвалідів.

¹ Джерело даних: газета Кіровоградського обласного центру зайнятості „Служба зайнятості”. – 2008. – 24 січня. – С. 3-4.